ל) ב"ק דף יל: קדושין דף כה:, ז) ב"מ דף קב: לקמן קה. קו:, ג) שבת דף פ: ממות דף פו:, ד) [אינו שם לגמרי וע' מוס' מנחות פו:

ד"ה שנתות ותום' דהכאן,

הגהות הב"ח

(ה) גמרא פשתן מחברו ה״

לא קנה: (ב) שם דלא נתמלאה המדה הב"ע כגון: (ג) רשב"ם ד"ה והא פירות (ג) רשב"ם ד"ה והא פירות (ג) מדקמפליג בספא:

וכו' מדקמפליג נסיפח: (ד) ד"ה כור כו' הלכך אפי' אם משך: (ד) ד"ה מלאתי

וכו׳ שייך למפרך דקתני כל״ל ותיבת הא נמחק: (ו) בא״ר ולא נתמלאת המדה אין יכול

נתמלאת:

מוסף רש"י

בהמה גסה נקנית במסירה. נעליה מוסריס

במטרה. בענים מופר או אותה ללוקח באפסר או בשערה, אבל משיכה לא

אומה נטוקט בשערה, אבל משיכה לא מקניא דאין דרכה בכך להוליכה לפניו (קדושין בה:). בהגבהה. ולא

והדקה בהגבהה. ולא נמשיכה (שם). יכול לחזור

בו אפילו בסאה אודובה. ואע"פ שמשך אינה משיכה, דכוליה חד מקח הוא ועד דמשך כוליה לא קני מידי

(ב"מ קב:). ראשון ראשון קנה. כיון דל"ל סלה בסלע, כל סלה וסלה הוה ליה חד מקח ומשיכת כל לחד קנלה

(שם). שנתות. סימנים, כלי חרם גדול ויש בו בליטות

בליטות כמין אגחים קטנים, עד כאן לפאה עד כאן לפאמים (שבת פ:).

לבליטה העליונה

צח א ב מיי׳ פ״ג מהל׳ מכירה הל׳ ב ועיין

מכינה הכי ב ועיק בהשגוח ובמגיד משנה סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי" קלח סעיף א: ין מו שביף מ. צמ ג מיי׳ שם פ״ב הל׳ ה סמג שם טוש"ע ח"מ סי קלו סעיף א: קד מיי פ"ד שם הל' ז ועיין

בהשגות ובמ"מ סמג שם נוש"ע ח"מ סי׳ ר סעיף ז: קא הו מיי שם הלי י יות וו מייי שם הנ' י טוש"ע שם סעיף י: קב ז מיי' פ"ו מהל' מלוה

סמג לאוין קלג טוש"ע י"ד

מי קעו סעיף ח:

רבינו גרשום

בשליפי. במשואות של בשליפי. במשואות ב. פירות שקושרין בחבילות ישאיז יכול להגביהן: פירות שק. שאין יכול להגביהן. עד שיטלטלנו. היינו עד שיגביהו ואע"ג דעביד בשליפי רברבי: שאני לשומטן ולהשליך ממנו עד לשומטן ולהשליך ממנו עד שיכול לטלטלו מה שאין כן בשאר חבילות: שאני בהמה דמסרכא. שכשרוצין . למושכה נמשכת היא עצמה לאחריה ופעמים כסבור שמשכה לפנים היא כשב... אלא לאחור 6) להכי קתני והדקה בהגבהה: רב ושמואל דאמרי תרוייהו. נמי לענין מדות מוכר אם אמר לו כור מחם שהוא לי אמר לו כור סתם שהוא לי סאין בלי סלעין אני מוכר לך יכול לחזור בו המוכר אפי׳ בסאה אחרונה כל זמן שלא מדד לו כור שלם. אבל אם אמר לו כור בל׳ אני מוכר לך כל סאה וסאה אני מוכו זן כל סאה וסאה בסלע: ראשון ראשון קנה. הלוקח דאינו יכול לחזור המוכר במה שכבר מדד לו ללוקח: ואע״פ שלא נתמלאת דאמר ליה כור סתם ולא אמר ליה סאה בסלע קנה לוקח ואין יכול לחזור המוכר: ומשני להכי קנה . אע״פ שלא נתמלאה המדה אע"פ שלא נתמלאה המדה לפי ששנתות יש במדה. סימנין עד כאן סאה עד כאן סאתים ועד כאן ג' וכן עד ל' ולהכי דמי כמאן דאמר ליה סאה בסלע במאן זאמו ליה טאה בטלע ראשון ראשון לשנתות קנה. כדאמר רב (הונא) [כהנא] במס' מנחות שנתות היו בהין עד כאן לפר עד כאן לאיל עד כאן לכבש: השוכר את הפועל. וקוצץ עמו שיעשה עמו מלאכה לומן הגורן לקצור. ובאותו זמן שקוצץ עמו הפועל בזול שאינו עושה מלאכה כל כד ומשכיר עצמו בדינר כל כן המשפיר עצמו ברינו ולשעת הגורן מוצא מלאכה הרבה ומשכיר עצמו בסלע. והיינו דקאמר ליה בעה״ב אם תרצה אני אשכירך . היום כשמלאכתך אינה שוה . אלא דינר על מנת שתעשה עמי בזמן הגורן ואיני נותן לך אלא דינר כמו שאתה יכול לטול עכשיו אע"ג שמלאכתך באותו זמן יפה סלע ועל מנת כן . אקדים לך שכרך מיד

א) רבינו מפרש דהקושיא הוא מדברי ר"מ דאמר והדקה בהגבהה ואף דלאו אורחה בהגבהה ומשני דבהמה א"א

אמן פשתן בשליפי רברבי מי לא עבדי ליה. גשלמא אי מוקמינן רישה בשליפי זוטרי וכן פשתן בשליפי זוטרי ובעינן ביה בהגבהה משום שאין דרכו במשיכה כללא אבל שאר דברים אע"פ שדרכן בהגבהה נקנית נמי במשיכה אבל השתא דמוקמינן בשליפי

רברבי אמאי פשתן אינו נקנה אלא עד שיטלטלנו דהיינו בהגבהה והא אורחיה במשיכה כיון שהוא בשליפי רברביב: ראשון ראשון קנה. פ"ה דלא מלי למיפרך מסיפא דקמני ברשות לוקח כיון שקיבל עליו מוכר קנה דאיכא לאוקומי כשנתמלאה המדה ואין נראה לר"י דלא מצי למימר דאיירי כשנתמלאה המדה דא"כ ליתני בהדי' בבא דסרסור ולתני ברה"ר ובחלר שאינו של שניהן וברשות לוקח כו׳ ומיהו לא ניחא ליה למיפרך מסיפא כיון דמני פריך מרישה: בראמר רב כהנא שנתות היו

בהין. תימה לרבינו חיים והלא לא רב כהנא אמרה אלא משנה היא בפ' ב' מדות (מנחות דף פו:) ואר"י דבפ׳ המוליא יין (שבת דף עח:) תנן סיד כדי לעשות אנדיפי ומפרש רב כהנא (שם פ:) מאי אנדיפי שנתות כדתנן שנתות היו בהין כו' הלכך מביא הכא רב כהנא דאשמעי׳ דאפילו במדות של חול עושין ולכך מיחייב המוליא סיד כשיעור לעשות בו שנתות אבל ממתניתין דמנחות לא חזינן שיש שנתות אלא במדות של

מודש: דינד ליום בו'. נראה לרשב"א דהא דתנן באיזהו נשך (ב"מ דף סה.) מרבין על השכר ואין מרבין על המכר האי דשרי להרצות על השכר כגון שנכנס מיד לתוך הבית דבענין אחר לא שרי להרבות דמיחזי כאגר נטר כדאמרינן הכא:

ת"ש המוכר פירות לחבירו משד ולא מדד קני והא פירות דבני הגבהה נינהו וקתני דקני במשיכה הכא במאי עסקינן יבשליפי רברבי אי הכי אימא סיפא הלוקח פשתן מחבירו שיטלטלנו ממקום זה למקום 🏵 🏵 אחר אמו פשתן בשליפי רברבי מי לא עבדי בשאני פשתן דמשתמים א"ל רבינא לרב אשי ת"ש ישבהמה גסה נקנית במסירה והדקה בהגבהה דברי ר"מ ור"ש בן אלעזר וחכ"א בהמה דקה יבמשיכה והא בהמה דקה דבר הגבהה היא וקתני דקני במשיכה שאני בהמה דסרכא ירב ושמואל דאמרי תרוייהו יכור בשלשים אני מוכר לך יכול לחזור בו אפילו בסאה האחרונה כור בשלשים סאה בסלע אני מוכר לך ראשון ראשון קנה ת"ש אם היתה מדה של אחד מהן ראשון ראשון קנה הואע"ג דלא נתמלאה המדה 🌣 כגון ראמר ליה הין בשנים עשר סלעים לוג בסלע אני מוכר לך יוכדאמר רב כהנא שנתות היו בהין ה"נ ישנתות היו במדות ת"ש יהשוכר את הפועל לעשות עמו לגורן היום בדינר

[כן נראה שיטה זו בעיני ועיקר]: שאני פשחן דמשחמיט. שמחליק ואין יכולין לעשות ממנו משאות גדולות הלכך בעי הגבהה דדרכו בכך. ורצינו חננאל פי׳ שאני פשתן דמשתמיט כיון שאם ימשך מתנתק אין דרכו להמשך לפיכך קני בטלטול ולפי הלשון הזה איכא לאוקומה אפי׳

בשליפי רברבי ואפי׳ הכי ליתיה במשיכה אלא בהגבהה משום דמתנתק במשיכה: ה״ג בפירושי רבינו חננאל **מ״ש בהמה גסה נקנים במשירה**

והדקה בהגבהה דברי ר"מ ור' שמעון בן אלעור וחכ"א בהמה דקה במשיכה והא בהמה דקה דבר הגבהה היא ותנו חכמים במשיכה. ומשנה היא בפ״ק דקידושין. ומדרבנן קפריך דבהמה דקה מיקניא נמי במשיכה ואע״ג דבת הגבהה היא: דסרכא. מסתרכת ומחדבקת ברגליה

בקרקע ולא אפשר בהגבהה כי אם בקושי הלכך אורחה במשיכה. ורבינו חננאל פירש דסרכא שורטת מלשון שרוך נעל (בראשית יד): כור בשלשים אני מוכר לך. לריך היה לו למעות כנגד דמי הכור ולא נתכוין שיהא זה קונה פחות מכור ולא יותר מכור אלא כור בלמלום מקנה לו לא פחות ולא יותר הלכך (ד) אם משך ואע"פ שפסק ואפילו ברשות לוקח ובכליו של לוקח לא קנה עד שיהא הכור מדוד כולו דהכא

מדידה מעכבא הואיל והקפיד במכירה פחות מכור ויותר מכור ומשום הכי יכול לחזור בו מכל המכירה אפילו כשמדד לו כ"ט סאין חוזר הוא

כל זמן שלא נמדד סאה אחרונה ואע"פ שמשך הכ"ט סאין אינה משיכה מעליא דכור זה חד מקח הוא ועד דמשיך כוליה לא קני כדאמרי" בפרק

הזהב (ב"ת דף מו.) דהיכא דמכר לו חמור בפרה וטלה ומשך את הפרה ולא משך את הטלה שניהם יכולין לחזור בהם משום דלא הוי משיכה מעלייתא ומתניתין דקתני משך ולא מדד קנה היינו כשמקנה לו כל החבילה כמות שהיא והמדידה גלויי מילחא בעלמא היא להודיע כמה מכר:

ראשון ראשון קנה. שכל אחד מכירה בפני עלמו היא. וכגון דהויא מדה דלוקח ובסימטא דקני ליה כליו א"נ ברשות מוכר וכגון דאמר ליה מעיקרא יקנה לך כליך ברשותי: מא שמע. משום דפרכינן מינה טובא בשמעתין לעיל לא קאמר מיתיבי: מלאתי גירסא זו על העיקר

בפירושי רבינו חננאל איש רומי ס"ש אם היסה המדה של אחד מהן ראשון ראשון קנה ואע"ג דלא נחמלאם המדה הרא במאי עסקינן בדאמר ליה הין בי"ב סלעים לוג בסלע אני מוכר לך וכדאמר רב כהנא שנסום היו בהין הכא נמי כו'. וכן עיקר דמההיא רישא שייך למיפרך (ם) הא

דקתני בה בהדיא עד שלא נחמלאת המדה למוכר כו׳ אבל במדה של אחד מהן לא חיישינן לנחמלאת המדה אלא ראשון ראשון היכנס בכליו

של לוקח קנה לוקח דאפי׳ בחלי מדה שהיא חסירה ואין ידוע כמה יש הואיל ולא נחמלאת (ו) אין יכול לחזור בו ואע"ג דא"ל כור אני מוכר לך

ביחד או סאה אני מוכר לך ביחד כל שכן הכא דובין ליה כור ומדד כ"ט סאין מלאין שקנה כל מדה ומדה כשנחמלאת וקשיא לתרוייהו. ופרקינן בדאמר ליה הין בי"ב סלעים לוג בסלע אני מוכר לך והיו י"ב שנתות כעין בליטות יוצאין בדופני הכלי מתוכו לסימנים כיון שמגיע השמן או היין בכל בליטה ידוע שהוא לוג וכיון שהגיע לבליטה נתמלאת המדה קרינא ביה ודמיא ממש לכור בשלשים סאה בסלע אני

מוכר לך דקנה כל סאה וסאה ה"נ כל לוג ולוג קני כשמגיע לסימן. ורישא דקתני חילוק בין נחמלאת ללא נחמלאת נהי נמי דמיירי

כמו בסיפא בדאמר ליה הין בי"ב לוג בסלע אפי" הכי לא קני לוקח ראשון ראשון המגיע לסימן דכיון דבמדה שאינה של שניהן עסקינן

והוא רולה למדוד ולמלאותה כולה הרי היא מושאלת לו עד שיגמור את מדידתו דלא הויא שאולה ללוחח עד שתתמלא כדפרישית לעיל ופה.

דעל מנת כן שאלוה שניהן זה למדידה וזה לקחתה משתחמלא לשפכה בכליו או ברשותו. והאי דקפריך בספרים שלנו מסיפא דקתני ברשות לוקח כיון שקיבל כו׳ לאו פירכא היא כלל דהתם כשהקנה לו כל התבואה מיירי דקני ליה רשותא בלא מדידה כדקתני נמי מתני׳ [פד:] משך ולא מדד קנה ועוד אדרבה הוה ליה לפרוכי ממתניתין דקתני בהדיא משך ולא מדד קנה דאילו התם לא מדד כלל ואפי׳ הכי קנה ועוד שינויא דקמשלי לפי לשון הספרים דלא מפרשי דבהכי מיירי דקאמר הין בי"ב לוג בסלע לאו שינויא הוא דמה מהניא שנחות היכא דאמר ליה סתם הין אני מוכר לך אפי׳ אם מדד לו הין בי"ב לוגין לא קני לשמואל עד דאמר בהדיא הין בי"ב לוג בסלע אני מוכר לך: כדאמר רב כהנא. במסכת מנחות ה: שנחות היו בהין. של קדש עד כאן לפר עד כאן לאיל עד כאן לכבש כלומר סימנים למדת חלי ההין לפר ושלישית ההין לאיל ורביעית ההין לכבש יין: השוכר את הפועל. ונותן לו שכרו עכשיו בניסן כדי לעשות עמו בגורן: היום בדינר. כלומר כל יום של ימות הגורן בדינר ונתן לו עכשיו ל' דינר לל' ימי הגורן. ולא גרסינן מהיום בדינר בפי' רבינו חננאל:

ולגורן מגביהו והולך לו ונוטלו לרשוחו והלכך נקט ממקום למקום והיינו דקפריך אי הכי אימא סיפא כו׳

תא שמע. ממתניתין המוכר פירות כו' [פד:]: והא פירות דבני הגבהה

נינהו. דבשליפי זוטרי משמע מתניתין (ג) מדקמפלגי בסיפא גבי

פשתן דהכי קתני המוכר פירות משך ולא מדד קנה דמשיכת כל

שהוא מהניא בפירות שהרי דבר מועט הוא ובמשיכת כל שהוא

לגבי ספינה (לעיל דף עה:) עד שימשוך את כולה אבל המוכר פשתן שהוא ארוך אע"ג דהוי שליפי זוטרי לא קנה במשיכת פורתא דעדיין לא נעקר כולו ממקומו עד שיטלטלנו ממקום זה למקום אחר כלומר שימשכנו או יגביהנו למקום אחר שיהיה נעקר כולו ממקום שהיה שם דאיכא למימר דאפילו רב דפליג בספינה הכא מודה דהתם מים יש מחמיו ומדניידה פורמה חשיבה כנעקרה כולה ממקומה אבל על גבי קרקע איכא למימר דמודי: הכא במאי עסקינן בשליפי רברבי. והכי קא מפליג בין פירות לפשתן המושך פירות פעמים שאם משך קנה כגון בשליפי רברבי דהתם ודאי מהניא משיכה וכל שכן הגבהה אבל המוכר פשתן דאי אפשר בשליפי רברבי כדמפרש לקמן אלא שליפי זוטרי נינהו לא קנה עד שיטלטלנו ממקום למקום כלומר שיגביהנו ולא במשיכה כדלעיל ודרך המגביהין מקחן אין מגביהין ע"מ להחזירו במקום שהגביהו אלא

נעקר כולו ממקומו כדאמר שמואל

דבשלמה לדידי דמוקמינן לה אפי׳ בשליפי זוטרי איכה לפלוגי בין רישא לסיפא במשיכת כל שהוא כדפרישית אלא לדידך דמוקמת נמי לרישא בשליפי רברבי ארוכין ליכא לפלוגי בין רישא לסיפא אלא דברישא מהניא משיכה דרגילין להיות שליפי רברבי ובפשתן לא מהניא משיכה אלא הגבהה משום דלא הוו רברבי אלא זוטרי: אנו פשתן בשליפי רברבי מי לא עבדי. כמו פירות בתמיה ותהני בהו נמי משיכה

מוסף תוספות

. א מפני שהוא מתטנף או נשמט. רמנ"ן. ב. ומפרש שאני פשתן דמשתמיט, וכיון שיש לו פסידא כ״כ במשיכתו, אף דרכו במשיכה. שס.

ולגורן